

KAPLUMBAĞA Fanzin

Sayı: 2 Aralık 2018

Ağır ol!

*Armanca
yuksek*

kaplumbagafanzin@hotmail.com

[@kaplumbagafanzin](https://www.instagram.com/kaplumbagafanzin)

Su gibi akıp giden zaman "Kaplumbağa Fanzin" in ikinci sayısını elinize getirdi! "Her dönem yeni bir sayı!" dedik ancak bu kadar uzun ayrılığa dayanamadık.

Bu sayıda kimi zaman edebiyatımızın canlı olduğu yollarda ustalarımızın izinde yürüyüşümüze eşlik edecek, kimi zaman bir film izleyicisi olarak koltuğunuza kurulacaksınız.

İlk sayımızda Adalet Ağaoğlu'na ithafen "Karanfilsiz" başlığıyla yazdığınız hikâyelerden alıntılar yer alıyordu. Bunu bir geleneğe dönüştürmeye karar verdik: "Ustalarımızın İzinde". Bu sayıdaki başlık "On İkiye Bir Var". Modern Türk hikâyeciliğinin büyük ustalarından Haldun Taner'i huzurunuzda saygıyla anıyoruz.

İkinci sayıda sizlerle buluşma tarihi olarak neden mi 31 Aralık'ı seçtik? Neticede "On İkiye Bir Var"... Ha, bir de yılın son gününü bizimle geçirin istedik. Yeni yılı Kaplumbağa Fanzin'siz geçirmeyin diye!

Kaplumbağa Fanzin

TANTANA

Yorucu bir gecenin sonuydu. Meyhane neredeyse tamamen boşalmıştı. Bir tek Rıza, Fevzi ve yaklaşık üç saattir aynı köşede yatan bir adam. Bir oturup bir oturmuştu ve iki yetmişlik devirmişti. Sonra da bayılmıştı. Rıza adamın yanına gitti. Baktı. Seslendi: "Beyefendi!". Ses yok. Bir daha denedi: "Beyefendi!". Ses yok. İyice inceledi, sonra: "Ölmüş bu!" dedi.

Fevzi de hemen onun yanına gitti. İlk önce adamı bir süzdü. "Hadi ya!" dedi. Rıza: "Bence ayyaşın tekiydi. Her gece böyle meyhane meyhane dolaşır içer, eve dönünce de karısını döverdi. Baksana, kötülük yüzünden okunuyor adamın. Kesin karısını aldatıyordu. Hatta hırsız falandır da. Ayrıca alkollü araba da kullanmıştır. Hatta belki birilerini bile öldürmüştür. Şu tipe baksana! "

Fevzi tamamen karşıt bir görüş sundu: " Ne alakası var canım. Gayet tontış bir adama benziyor. Hem baksana giyimine kuşamına. Tam bir beyefendi. Bence sadece dertli olduğu zamanlar içiyordu. Ah ah! Kim bilir ne derdi vardı yavrucağızın.". Rıza : "Senden de anca böyle zırvalık çıkar. Şu meymenetsize bir de yavrucağız dedin ya, pes!". Fevzi: "Allah Allah! Hayat böyle geçiyor mu ya? Başkalarının fikirlerine zırva de, sonra da pişkin pişkin gül. Oh ne âla!". Rıza: " Yahu tamam bırak! Şimdi söyle, n'apıcaz bu herifi?". Fevzi : "Ambulansı arayalım." Rıza: "Tamam, sen ara ben de şu dağınıklığı toplayayım." dedi. Fevzi aniden bağırma başladı: " Ulan dibimizde adam ölmüş, sen neyin peşindesin! İnsanlıktan nasibini almadın mı be adam! Bu ne lakaytlıktır!". Rıza tam hiddetlenmiş ve cevap vermeye hazırlanmıştı ki ölü adam hareket etti. Doğruldu ve söylenmeye başladı: "Ne oluyor kardeşim, bu ne tantana."...

Konstantin Stanislavski

BİR RÜZGAR ESİNTİSİ

Rüzgarların susmadığı , kuşların ötmediği , yağmur damlalarının gözlüğümün camını yıkadığı, bir pazartesi sabahı. Gri, gökyüzünün rengi. Ben seviyorum ama kulağıma fısıldayan rüzgarların, içimi üşütmesini. Birisi sıçratarak yerde biriken su birikintisini, üşümesin diye cebinde elleri, bir koşuşturma içinde. Saçlarda yağmur taneleri, andırıyor yıldızlı bir geceyi. Kimi yağmuru seyrediyor, ıslanıyor kimisi. Bazısında otobüse yetişme telaşesi, bazısı da kitabının en heyecanlı yerinde, değişmiş yüz ifadesi. Ben yine bildiğiniz gibi; derin derin soluyorum, nefes kesen esintileri. Kapatıyorum gözümü, kulağıma fısıldayan rüzgarları dinliyorum. Acaba hangisi nereden geldi? Biri gelmiştir belki çok soğuk ülkelerden. Biri savaşıardan, çocuk çılgınlıklarının arasından kaçmış kurtarmıştır, belki kendini. Belki bir köy okulunun penceresinden girmiştir biri, o masum çocukların şarkılarını dinlemiştir. Dağdaki çobanın koyunlara çaldığı kavalı dinlemiştir belki bazısı. Belki de biri, hastanede ölüm haberi bekleyen birinin gözyaşlarını kurutmuştur. Bazısı da bir düğünde eğlenenleri izlemiş, belki o da onlara eşlik etmiştir... Kim bilir?

Büşra Şahin

"NASIL

Nasıl olduğumu sormuşsun. İyi demişler yerime.

Gerçi ben nasıl olduğumu bilmiyorum. Sanki ayak parmaklarımın ucundaki dikişleri söküp, içimde ne var ne yoksa dökmüşler gibi, bomboş... Ne bileyim boşluğun gereksizliği; gereksizliğin amaçsızlığı; amaçsızlığın boşluğu. Bir döngünün içerisinde devinip duruyorum! Kimsesizliğimin kalabalığı da bir hayli yoğunlaştı. İğne atsan yere düşmez! Öyle ki aldığım nefesin, kimin nefesi olduğunu bile bilmiyorum. Gerçi artık o nefesi almak bile bir hayli zorlaştı... Ciğerlerim göğüs kafesimin aldığından daha çok nefes istiyor ancak, sığdıramıyorum... Boğuluyorum... Ruhumu taşıyamaz oldum... Yirmi bir gram demişlerdi, meğer yirmi bir gram ne kadar ağırmış... Yoruldum... Sahi, yorulmak oluyor değil mi bu? Kelimeleri de hatırlayamıyorum ya! İlaçlarımı hatırlatan da yok! İlaçlarımı hatırlamayan ben, kelimeleri nasıl getireyim hatırıma! Bunuyorum galiba...

Zayıfladım biraz daha. Son iki yılda kaybettiğim yirmi kilo yetmezmiş gibi, bedenim benden birkaç kiloyu daha esirgedi. İstemsiz oldu bu. Hiç öyle bakma, çöp gibi kalma dedin ama içim çöplüğe dönmeden bedenimi kurtarmak, ruhumu kurtarmaya çalışmaktan daha kârsız. Gel kurtar demiyorum merak etme! Sormuşsun nasıl diye anlatıyorum ben de.

Artık aşka inanmıyorum mesela. –Bu nasıl olduğuma dâhil mi bilmiyorum

"İYİ

LSIN?"

ama bekle, bir yerlere bağlarım belki.- Senden sonra yitirdim inancımı işte. Umuda olan inancımla birlikte. Yok! Bunun seninle alakası yok aslında. Kendimle alakası var... Sevmeyi bile beceremememle alakası var... Yırtık cebim gibi, sevdayı da har vurup harman savurmamla alakası var... Tüm benliğimle sevip benimsediğim seni, bir celsede boşattıran avukatlara sattım! Sende hay hay dedin, istenmediğim yerde durmam. Aptallaşıyorum işte... Her geçen gün mine* saatin üzerinde saniye saniye atarken, ben de atıyorum üzerimden mantığı. Yalnız saat gibi bende bedelini ödüyorum, ödetiyorum. O pilinden çıkarıyor hıncını; ben aşktan, hayattan, zevkten...

İçimdeki insanlık kırıntılarını toplayıp birbirine yapıştırıyorum. Gerçi içime hiç insanlık kavmi yerleşmedi, yalnızlığın bıraktıklarıyla yetinmem gerekiyor sanırım bu noktada, ne yapacağımı da bilmiyorum ki... Sağım solum belli olmaz, beni bilirsin! Belki her şeyden vazgeçip yarın giderim. Onu da kestiremiyorum gerçi, otobüs bileti için para lazım olabilir. Belki ruhumu birkaç kuruşa, birkaç saatliğine bir ayyaşa kiralarsam, otobüsün götürebileceğinden daha uzaklara gidebilirim. Daha kârlı olur. Bilmiyorum... Onu da bilmiyorum... Tek bildiğim, kafama estiğinde kendimden sıkıldığımda duvarın karşısına geçip fıkralar anlatmak. Gülüyoruz birlikte biliyor musun? Kendimi eğliyorum işte. Tüm zamanlarımı kendimle konuşarak geçiriyorum. Bir hayli deliriyorum... Ama işte, özetlemek gerekirse;

mi"

Mine* saatin saniye ibresine verilen ad.

Başak Nisan İvgen

İNSAN NEDEN BOT GİYER?

Ben çok yanlış anladım bu aşk işini. Beceremedim de zaten. Onu ilk gördüğümde etkilenmişim. Ama etkilenmemek elde değildi ki... Uzun boylu, kısmen kısa saçlı ve oldukça güzel bir gülüşü vardı. Her zaman çekingen bir insan olmuştum. Hiçbir zaman yeni insanlarla tanışma işini beceremedim ki ben. Tanrıdan ufak bir dilekte bulunmuştum, umarım yollarımız bir yerde keşişir de ilk adımı o atar diye. Genelde beni umursamayan tanrım bu dileğimi gerçekleştirmişti.

İzlediği filmi heyecanlı bir şekilde anlatırdı mesela ve bilmezdi ki ben onun ağzından çıkan her bir söz ile sarhoş olurum. Gözlerinde kayboluyordum bu güzel kızın. Daha önce konuştuğum diğer insanlar gibi değildi. O kocaman bir kütüphaneydi ve anlattıkları ile beni büyüliyordu.

Saniyeler saniyeleri kovaladı günler günleri. Bir ilişkim olmuştu bu okyanus kadar engin ve bir şiir kadar güzel kızla. Bana şiirleri sevmeyi öğretti en başta. Daha önce hiç şiir okumazdım ki ben. Ona güzel şiirler okumak ve şiirler yazmak istedim. Ama en hisli şiirlerle dahi anlatılamazdı onun güzelliği. Daha fazla zaman geçti aradan. Bir kadın sevmeyi beklermiş gecenin en ince yerinde. Onu her geçen saniye daha çok seviyordum. Zamana lanet ediyordum ilerlediği için. Ama fark etmezdi benim için. Çünkü o güldüğünde zaman duruyordu. Onu güldürmeyi başardığım zaman dünyanın en mesut insanı bendim haberi yoktu. Vapura binerdik. O denize bakar, uzakları seyrederdi. Ben ise onun saçlarıyla oynardım.

Ve bitti...

Ertesi gün yağmur yağıyordu ve ben okula giderken botlarımı giydim.

Soopasoul

GÖZLER

Güzel ve güneşli bir gündü. Doğa, bütün kışa inat insanlara yazdan bir gün yaşatmak istiyordu. Backvile'da da durum aynıydı.

İşe gitmek için hazırlanan Bay Arel dışarıya bakıyordu. Karşıdan bir ağaç ona bakmaktaydı. Çimenler merak ile onu inceliyordu. Bahçe masası ile sandalyesi kendi arasında konuşmaktaydı. Bu sırada isminin geçtiğini duyar gibi oldu. Çitler gizliden sanki dedikodu yapıyorlardı. Yakalandıklarını anlayıp sustular. Daha bir sürü göz vardı bahçede ona bakan.

İşe gitmeliydi artık. Yola çıktığında kapıya selam verdi. Oysa o da gizliden ona bakmaktaydı. Ne kadar ona baksalar da bahçedekilere de bir selam verdi. Güneş de bir tane. Yerdeki böceği de unutmamalı. Sanki o da onu inceliyordu. Güneş de onu baştan aşağı bir süzüp gizli bir yargılama yaptı.

Yolda bir dosta rastladı. Tam selam verecekti ki dostun onu eleştirdiğini duydu gibi oldu. Ama yine de selam verdi ona da. Toprak ayakkabısını kirletmişti. Galiba o da başta bir süzmüştü onu. İnceden inceden kınamıştı belki de.

Bir at arabasında iki at vardı. Ona bakmadan geçemedi atlar da. Onlarda da bir kinaye... Gülümseyip geçti yanlarından.

İşe varmak üzereydi. Kapıda bekçiyi gördü. Onun da gözleri üstünde. Kıyafetine bakmakta. Odasına girdi ve masanın gözlerini üzerinde buldu. Sandalye de aynı halde. Kalemını aldığı anda kalemin gözü severek taktığı yüzüğünün üzerindeydi. Rengini sevmediği besbelliydi.

İşten çıkıp yemek yemeğe gidiyordu. Gözler yorulmamış, o yorulmuştu. Gözler onu her seferinde bin parça yapmıştı. Kendini sevmiyordu artık, beğendiği şeylerden nefret eder hale gelmişti. Zaten güneş de sanki ufukta inadına batmıyordu. Artık akşam karanlığı çökmeli, gözler kaybolmalı ve kimse birbirini rahat görmemeliydi.

Bir lokantaya girdi. Herkes ona bakıyordu. Sıkılmıştı bu durumdan. Bir ara sadece yemek alıp otursam belki rahat ederim diye düşündü. Sonra yemeğin gözleri geldi aklına. Bıkmaya başlamıştı bu gözlerden.

Yolda bir bank gördü. Uçurumun dibinde. Belki de en iyisi oraya oturmak. Bankın gözleri vardı belki ama uçurumdakiler çok aşağıda kalır, onları fark etmem diye düşündü. Öyle de oldu, onun gözleri aşağıdan onu süzüyor-

du belki fakat bu onun umurunda değildi. Grmyordu ya, bu ona kfiydi.

Bir anda uçurumun dibinde gözü olmayan ve ona bakmayan birini gördü. O yargılamıyordu kimseyi. Üstelik geceden daha karanlıktı ve kimse onu orada göremezdi. Sessizdi de bayağı. Çok rahatlatıcı bir sessizlik denebilirdi buna. Bir kurtuluşa benziyordu. Sanki řmeye başlamıştı. Oysaki o kişi onu ısıtacak gibi geliyordu. Kendini onun kollarına bırakmaya karar verdi. En azından orada gözler yoktu.

Kafeste Baykuř

BEYOĞLU'NA GİDER İKEN

Şu günlerde annelerimizden sık sık duyduğumuz laf, eve tıklıp kaldındır. Gerçekten öyledir de. Bilgisayar oyunlarına, filmlere, dizilere, en iyi ihtimal ile kitaplara takılır; bir kendimizi dost olarak alırız yanımıza, tek başımıza olduğumuz odada. Ailelerimizin 'evlenmeden önce' yahut 'ben gençken' ile başlayan cümlelerinin devamında gelen o güzel İstanbul semtleri bize güzel çekilmiş, sosyal medya olmasa nasıl olabileceğini tahayyül bile edemeyeceğimiz bir fotoğraftır sadece. Bu benim içime, gençliğimin baharına kış mevsimi yaşattırıyorum düşüncesiyle oturdu. Kendimi bir roman kahramanı gibi hissetmek, daha doğrusu hissettirmek amacıyla yanıma geçen doğum günümde bir arkadaşımın hediye ettiği ve bugüne kadar tek bir kelime bile yazmadığım günceyi aldım. Dedemin 'anı biriktirmem' için bana seneler evvel, kendisi hâlâ nefes alıyor ve bana hikâyeler anlatıyor iken aldığı fotoğrafı makineden çıkarıp eline veren fotoğraf makinemi ve bir kurşun kalemi de çantama attım.

Ne ara tramvaya bindim, Fatih'e geldim bilmiyorum. Gerçi Fatih'e gelme fikrinin ne zaman aklıma yerleştiğini de bilmiyorum ya. Tramvayda Laleli' de indim. Madem geziyorum, tam olsun. Ne kadar keşfetsem kârdır. Orhan Kemal İl Halk Kütüphanesinin yanından yürümeye başladım, yol nereye götürürse oraya gidiyorum. Yürümeye devam ederken kenarlardaki sokaklardan gözüken deniz daha da heyecanlandırıyor beni. Çemberlitaş Sütununun az ilerisinden sola dönüyorum. İşte her şey burada başlıyor. Çağaloğlu-Nuruosmaniye arasında parlak bir sis tabakası, renkler görünmez bir yağmur ile eriyip gitmiş sanki. Etraf karanlığa boğulmak ile renksiz, bomboş bir beyaza mahkûm kalmak arasında kalmış. Bir adım ötesi farklı bir dünya, bir adım gerisi farklı. Camekân duvardan içerde oturanlar gözüküyor. Yahya Kemal Beyatlı, Orhan Kemal ve Ahmet Hamdi Tanpınar tahta bir masa etrafında oturmuş, çay içiyor.

Ben daha şaşkınlığımı üstümden atamadan, İkbal Kahvesinin* kapısında Yahya Kemal göründü. İçerdekileri son kez selamlayıp elinde notlar tuttuğu, gümüşilik yüzünden rengini göremediğim fakat koyu kahve olarak tahayyül ettiğim suni deri bir defter. Çemberlitaş tramvay durağına kadar yürüdük. Yahya Kemal, sık sık İstanbul'un havasını soluyor, etrafı sevgi dolu gözler ile süzüyordu. O zaman benim için daha farklı bir anlam kazandı 'Bir Başka

Tepeden' in dizeleri...

Tramvaya bindik. Şaşırtıcı, çünkü pek insan yok içinde. O, iki boş koltuğun cam kenarı tarafına oturdu, ben de yanına kuruldum. Etrafımda olanları bir Charlie Chaplin filmi gibi izliyorum. Kulaklarım uğulduyor fakat tek ses gelmiyor, kimseden çıt çıkmıyor da zaten. Adım attığımız yerin renkleri yavaşça soluyor. Yahya Kemal kalkmaya hazırlanıyor, onunla beraber ben de hazırlanıyorum. Tophane'de iniyoruz. Tasasızca takip ediyorum onu, ta ki bir otelin önüne gelene kadar. Yahya Kemal evine girercesine bir rahatlıkla giriyor içeri. Bahçede süslü yılbaşı ağacı etrafında, elinde şampanyalar ile kahkahalar attığı görülen ve asla ama asla sesi kulağıma ulaşmayan o kahkahaların sahibi bir kadın ve erkek. Sanıyorum ki Rumlar. Park Otel'in** içerisine girmeden evvel başıyla ikiliye selam veriyor Yahya Kemal. Ardından içeriye giriyor. Kapı aralığından şömineye doğru gittiğini görebiliyorum, gerisi yok. Her şey bu kadar mıydı, diye düşünüyorum. Büyük bir yeis kaplıyor içimi. Derken sol tarafımdan bir esinti geçiyor. Saçlarının açıklığı bu gümüşü ortamda bile belli olan bir kadın. Elinde basımı daha yeni olan bir kitap, aşağı doğru gidiyor. Ben de ardından. Uzun süren yolun ortalarına doğru bu kişiyi de hatırlıyorum. Agatha Christie, hatta elindeki de 'Doğu Ekspresinde Cinayet'! Çantamdaki günce ile heyecanlanıyorum. Müphem bir yerlere gidiyorum fakat öylesine keyif alıyorum ki! Hayatım bir romanmış da ben başrol gibiyim. Bir anlığına bir düşün içindeyim sanki. Bir göz dalışımışçasına kısa fakat bitince kendine gelmesi zor olacak bir dalış, şu an yaşadıklarım.

Bu sefer de başka bir otelin yakınına vardık. Henüz binanın arka kısmındayız. Boyunca yeşillik bir alanda yürüyoruz. Ara bir sokakta kalan giriş kapısına vardığımızdaki korku; insana ürperti veren değil, ona her şeyi yaptırabilecek cinsten idi. Muhtemel ki beni deli cesaretine iten de buydu. Agatha Christie ile beraber otelin içine girdim. Onunla beraber odasına çıkıyoruz. Merdivenlerin yarısında Pera Palace'ın*** müdürü karşılıyor bizi. Akıcı bir İngilizce ve elinden geldiğince bir aksan ile konuşuyor. Belli ki bir tanışmışlık var öncesinden zira konuşması bitir bitmez Christie'nin elinden öpüp geçen sefer ki gibi memnun kalmalarını dilediğini söylüyor. Merdivenler bittiği vakit renkler usul usul alıyorlar eski yerlerini. Son bir tebessüm ediyor Agatha Christie bana, renklerin arasında kaybolmadan önce. Bir süre kendime gelmek için bekliyorum. Ardından geldiğim gibi çıkıyorum Pera Palace'

tan. Otelin arka tarafı alabildiğine yeşillik değil artık. Yol, araba, otoban. Bu İstanbul'u görmek acı bir burukluk bırakıyor içimde. Yolda hızla ilerleyen arabalar ve sabırla arabaların durmasını trafik lambalarının etrafında bekleyen insanlar... Hâlbuki az evvel tüm İstanbul maziye giyinip kuşanmıştı benim için. Az evvel yeşilliklerin üstünden geçtik Agatha Christie ile. Ve az evvel heyecanla atıyorduk kalbim.

Tüm hayâl kırıklıklarımı sırt çantamın içine doldurup omuzlarıma yükleyerek Tophane tramvay hattına yürümeye başladım. Tramvay, geçen sefer gibi boş değil o kadar. Yalnız iki koltuk boş, biri benim oturduğum biri de Yahya Kemal'in. Cam kenarını boş bırakarak yana oturuyorum. Oturduğumda ceketimin iki cebinde bir ağırlık, daha önce hissetmediğim. Sağ cepten 'Kendi Gök Kubbemiz' çıkıyor, soldan 'Doğu Ekspresinde Cinayet'...

Elif Naz Öksüz

* İkbâl Kahvesi; Orhan Kemal'e ait, Nuruosmaniye-Cağaloğlu arasında bulunan yazar ve şairlerin sık sık gittiği bir kahve idi. Özellikle Yahya Kemal ve öğrencisi Ahmet Hamdi Tanpınar buraya sık sık gelirlerdi. 1960'da kapatılmıştır. Orhan Kemal'in oğlu tarafından Cihangir'de yeniden açılmış ve şu anda Orhan Kemal Müzesi'nin hemen yanındadır.

** Park Otel; Yahya Kemal, hayatının on dokuz yılını (1930'lu yıllardan başlayarak çeşitli aralıklarla 1958'e kadar) burada yalnız geçirmiştir. Yahya Kemal'in kaldığı Park Otel 1979'da kapatılmış, birkaç kez el değiştirmiş, hatta yıkılmıştır. Şu anda Park Bosphorus Otel adıyla, aynı yerde bulunuyor.

*** Pera Palace Hotel; Agatha Christie 1926-1932 yılları arasında birkaç kez İstanbul'a gelmiş ve Pera Palace'da kalmıştır. Hatta Agatha Christie'nin 'Doğu Ekspresinde Cinayet' adlı ünlü romanı burada yazılmıştır.

Film Eleştirmenleri İle Neden Çoğu Zaman Ters Görüşlerdeyiz?

Şimdi düşünün sinema salonundan çıkmışsınız ve bir süredir beklediğiniz bir filmi keyifle izlemiştiniz, hayat size güzel. Instagrama girip bir gönderi atayım diyorsunuz ki bir bakmışsınız herkes filmin ne kadar kötü eleştiriler aldığına dair haberler paylaşmış, film bir anda alay konusu olmuş. Eğer bu duyguyu biraz olsun hissettiyseniz okumaya devam edin çünkü ilacı bende.

Şu hızlı girişi saymazsanız ben Murat ve başlıktaki soruya bir cevap verirken bu durumdan muzdarip olanlara ilaç olmaya çalışacağım. Bu konuya iki üç noktadan bakabiliriz ve umarım aradığınız cevap buradadır.

Öncelikle kendinize “Şu BAFTA ödüllerindeki jüriler niye şöyle filmlere ödül veriyor veya neye göre veriyorlar, benim göremediğim neyi yakalıyorlar?” tarzında sorular soruyorsanız hiç sormayın. Sonuçta onlar filmi normal bir izleyici olarak eğlenme veya mutlu ayrılma amaç-

lı değil direkt olarak filme derinlemesine bir bakış için gidiyorlar ve işin verdiği hassasiyet filmlere bakışlarını ciddi şekilde etkileyebiliyor. Özellikle BAFTA ödüllerinde. Oscar genel olarak seyirci yorumuna yakın sonuçlar verse ve bu sayede kalbimizi kazansa da İngilizler bu konuda fazla sertler ve Oscar'ın aksine büyük oranda eleştirmen yorumunun ve sanat filmlerinin yanındalar.

Eleştirmenlerin durumuna dönersek, onlar ve genel izleyici arasındaki ana fark aslında amaç. Onlarda zamanın ve tecrübenin getirdiği bir izleme alışkanlığı olduğundan nelere odaklanmaları gerektiğini biliyorlar ve bu onlara kusurları daha kolay yakalama olanağı veriyor. Yani sonuçta ona benzer onlarca yapım izlediyseniz ister istemez hataları ve eksikleri daha kolay fark ediyorsunuz. Kamera açılarından tutun oyunculuk ve yönetmenin kurgu şekline kadar. Normal bir seyircinin daha mutlu ayrılmasını sağlayan şey gereksiz detayları kolayca atlayabilmesi, çoğunlukla da atlamasıdır.

Mesele Akademi ödülleri geldiğinde ise durum günümüzde bambaşka bir hal aldı çünkü insanlar bazı durumları anlamakta zorlanabiliyor ve biri tepki verdi mi herkes koyun sürüsü gibi o tepkiyi çığ misali büyütüyor. Ödüllerde büyük olaylar döndüğünden bir sürü farklı kriter var ve genel izleyici dışarıdan baktığında sadece bunların bir ya da ikisini belirleyebiliyor ve jürileri de kendi gibi düşünüyor. Son örneklerden biri 2017'deki Akademi ödülleri deydi hatta. Star Trek adaylardan biriydi ve dışarıdan çok daha kaliteli gözüken aşırı detaylı adayları ödülü Harley Quinn makyajına kattı, peki neden mi? Çünkü Star Trek makyajı aslında çok büyük oranda plastik kaplamadan oluşmuştu ve ilgi çekicilikten çok uzaktı. Bunun yanında hem ilgi çeken hem de aşırı kolay yapılan Harley Quinn makyajı kolayca ödülü kazandı.

Ama bunun tam tersi de filmlerde yaşanmıyor değil. Kimsenin kolay kolay ilgisini çekmeyen sanat filmleri sizin için senenin en iyisi olan filmi solda sıfır bırakabiliyor. Çünkü bu filmler, siz o kadar beğenmeseniz bile aslında teknik anlamda biraz daha cilalı olabiliyor veya hikâyeye, yönetmen kurgusu gibi noktalarda daha orijinal bir yapım ortaya koyabiliyor. Böylelikle, eleştirmen ve jüri gözünde bir adım öne geçebiliyor.

Ama size tabii ki eleştirmen veya jüri yorumunu hiçe sayın demiyorum. Sadece yorumlarını birebir kendi yorumunuzmuş gibi almayın. Sonuçta onların işleri de filmlerin kritiklerini yapıp size bir öneride bulunmak.

Ve bir çıkış, ya da bitiriş cümlesi yok o yüzden elinizdeki şu kağıt parçasını okurken iyi eğlenceler. Baya hoş şeyler var göz gezdirmeye devam edin, iyi okumalar.

Murat Mert Agbulut

Otuz Uçak ve Bir Güneş

Sıcaktı, o kadar sıcaktı ki uyuyamıyordum. Örtüsüz yatamamama rağmen üstümdeki ipince şeyi bile yatağın öbür ucuna atmıştım. Yastığımı çevirip duruyor, uyuyabilmek için sabah soğuşunu ya da gözlerimin kendi kendine kapanmasını bekliyordum. Bir süre sonra telefonu bırakıp ekrana bakmaktan yorulan gözlerimi boş bir çabayla dinlendirmeye çalıştım. Derin nefesler eşliğinde ayağa kalkarken serinliği hissettim. Pencereden bakıp daha fazla hissetmek istedim bunu. Sonra uyuyabilirdim. Mutfak penceresinden bakınca güneşin yakınlaştığını gördüm, bir tarafım karanlık, bir tarafım da aydınlanmak üzereydi. Çok hoşuma gitti, heyecanla tekrar baktım manzaraya. Karşıdaki apartmanın çatısındaki tek tük kuşları gördüm. Aniden hepsi birden uçup, ayrı ayrı yerlere kondular tekrar. Bir uçak sesi duyunca nereden geldiğini anlamak adına pencereden sarkarak gökyüzüne göz attım. Uçak görüş açısına girerken geçen uçakları saymaya karar vermiştim bile, bu birinciydi. Otuz uçak sayana kadar bir saat geçmiş, güneş doğmuştu. O bir saat içinde onlarca kuş görmüştüm, bir pencere kenarında toplanmış yedi-sekiz kuş yiyecek için çırpıyordu kanatlarını. Birçok kez bulutlara takıldı gözüm. Gözlerim kapanırken duyduğum her uçak sesiyle uyumamak için direndim. Otuza tamamlayınca memnuniyetle güneşe baktım. Uyuyabilirdim artık, güneş doğmuştu. Sabah soğuşu da devam ediyordu. Yatağıma geri dönüşüm bir rüyadan uyanıp bir başkasına dalmak gibiydi. Zaten kapanmak için fırsat kollayan gözlerimi serbest bırakıp, başucumdaki telefonun varlığını unutarak uykuya daldım. En huzurlu uykularımdan birinin içindeydim. Uyandığымda geçen her uçak için bir çizgi çektiğim küçük kağıdı görmesem bütün o gün doğumunu rüya sanacaktım.

Ülkü Süeda Aslan

HAYAT DEVAM EDİYOR

Ne olmuş ki milyonlarca insan varken dünyada bir kişinin evine ateş düşmüşse? İnsanlar "sıradan günlerini" yaşamaya devam ediyor ta ki hayat son bulana dek...

Benim de sıradan bir günümdü ve her sabah yaptığım gibi sabahın köründe kalktığıma onlarca kez lanet okuyordum. Hazırlandım, henüz güneş doğmamışken otobüs durağına yürüyordum. Duraktaki insanlar da benim gibi görünüyordu. Daha çok uyuyabilmek varken erkenden buraya gelmek kimseye haz veremeyeceğine göre bu konuda ben de onlarla hem fikirdim. Sırayla otobüse bindik. Bu kez de ayakta olduğum için mutsuzdum fakat artık bunları umursamıyordum. Müziğimi dinliyor ve yolda ilerlerken sürekli camdan bakıyordum. Az bir zaman sonra otobüs yavaşlamaya, insanlar birikmeye başladı. Dışarıdaki kalabalık da otobüsün içindekiler de aynı yere bakıyordu. Herkesin baktığı yere baktığımda yerde yatan, kafası parçalanmış bir adam gördüm. Yarım metre uzağına kadar süzülen kanı ve etrafta korkudan ağlayan kızları gördüğümde olayı idrak etmeye çalışıyordum. Bu olay karşısında soğukkanlı olduğum için kendime şaşırmıştım ve sürekli ye de yatan adama bakıyordum. Gördüklerim karşısında internette sağlıkçıların sürekli paylaştığı fotoğraflara alışık olduğum için mi yoksa o anda her-hangi bir duygusal bağ içerisinde bulunmadığım için mi korkmamıştım pek anlayamadım.

Adam, yerinde birkaç kez titredi. Sanırım bu sinir sistemi ile alakalıydı. Sonrasında kıpırdamayı kesti, olduğu yerde ruhunu bedenindeki esirliğinden kurtarıp oracıkta can verdi. Acaba, onun da bir ailesi var mıydı? Yoksa tek başına, yalnız biri miydi? Kim bilir belki de akşamları yolunu gözleyen çocukları vardı ya da yine önemli bir şeyi unuttuğu için ondan azar işiteceği bir eşi. İşte bunları düşündüğüm vakit gözlerim yanmaya başladı ama ağlamak istemiyordum. Beni hüznlendiren şey ölümün adam için değil etrafındakiler için kötü bir şey olduğunu anlamamdı.

Otobüs yine hızlanıp ilerlemeye başladığında yeni insanlar görüyordum. Gece çimlerde yatmış olacak ki şimdi büyük bir poşete battaniyesini koyuyordu başka bir adam. Başka duraklarda başka insanlar ve başka hayatlar. Evet, ben o adamı görmüş olabilirdim fakat henüz bunu görmeyen ve elbette ki görmeyecek milyonlarca, milyarlarca insan vardı. Ve herkes için her şey, her zamanki gibiydi, tıpkı her zaman olduğu gibi.

Elif Yalçın

KÂHİN ÖĞRENCİ

Soğğun pencereleri dövdüğü bir sabah her günkü sırada beklemenin ardından stratosferde olduğunu düşündüğüm sınıfıma çıktım. Kışın titretici soğluğuyla birlikte sınıfta sınavda hangi soruların çıkacağı tartışılıyordu. Arkadaşlarım önceki sınavlardaki yeteneklerime bakarak bana fikrimi sordular. Sakin ve kendimden emin bir şekilde “Bu sefer analitik çıkmayacak, fonksiyonlarda grafik çizeceğiz, trigonometriden ise derece sorusu çıkacak” dedim. Arkadaşlarım teşekkür ederek yanımdan ayrılırken ben bu sefer de olacak mı, bu sefer de bilebilecek miyim diye düşünüyordum ki bu düşüncemi, bize eziyet olsun diye icat ettiklerini düşündüğüm zilin sesi böldü. Sınav gireceğim sınıfta sırada otururken konuları gözden geçirdim ve hazırdım. Sınav kâğıdı bana doğru yaklaşırken ya bu sefer bilemediysem, ya düşük not alırsam diye telaşlanmaya başladım. Ama yanılmışım, kâğıdı elime aldığımda o telaştan eser kalmadı çünkü arkadaşlarıma ne dediysem harfi harfine çıkmıştı. Sınavı bitirdikten sonra gayet rahat bir şekilde sınıftan çıktım. Tam nasıl oluyordu, nasıl bilebiliyordum diye düşünmeye başlamıştım ki arkadaşlarımin bana karşı minnettar bakışlarını gördüm. Ne diyebilirim ki? İnsanları mutlu görmek hoşuma gidiyordu. İrdelemeye gerek yoktu. Sonuç olarak biliyordum ve önemli olan da buydu. Bu düşüncemi kafamla onayladıktan sonra kalabalık koridora karıştım.

Burak Bür

CEMAL SÜREYA

Cemal Süreya ile ilk tanışmam Üstü Kalsın adlı şiir kitabını alarak oldu. Kitabı okuyordum ama anlamıyordum, anlayamıyordum. “ Cemal Süreya çoğu kişi tarafından kabul gördüğüne göre şiiri anlaşılmaya değer olmalıydı. O mu anlaşılmaz yazdı yoksa ben mi anlayamadım anlatmak istediklerini? Oysa o kadar kapalı da değilmiş şiir dili. “Hayat kısa, kuşlar uçuyor” gibi.

Çocuk Süreya

Sürgünlerle açıyor gözlerini dünyaya Süreya. Sonra anne ve babasını kaybediyor. Bu yüzden “ Sizin hiç babanız öldü mü?/ Benim öldü bir kere kör oldum” ve “Annem çok küçük yaşta öldü” diyor şiirlerinde. Zorluklarla küçük yaşta tanışıyor yani. Ama içindeki çocuğun özgürlüğü elinden hiç alınmıyor. Böylece hep çocuk kalıyor.

Umut Dolu Süreya

Her şairde mutlaka bulunur umut. Süreya’da çokça var. O kadar zorluğa rağmen yine de var. “Hayat kısa. Yalnızlık zor. 450 km uzağa düştüm birden bire. Ama umut büyük” diyebiliyor ve sürdürüyor “Gelecek anılardan da güzel olacak.”

Şair Süreya

İlk tanıştığımız Süreya. Sevgilerini, düşlerini, düşüncelerini anlattığı hali. Dünyaya açıldığı kapı. İlk Kerem ile Aslı’da keşfediyor şairlik kıpırtılarını. Yetiştigi çevrede de şiir bolca var. İlk defa Mülkiye’de yayımlanıyor bir şiiri. Okuyor, yazıyor ve kendini geliştiriyor. Tekkanat’ın dediği gibi dil sihirbazı oluyor. Şiiri bir kurtarıcı görüyor ve “Bir mutluluk hastalığıdır şiir, kırılan dalın türküsüdür.” diyor.

Aşık Süreya

Çok seviyor Süreya. Aşık oluyor. O kadar büyük oluyor ki aşkı kendi dediği “Kişi çoğu zaman çok sevmenin getirdiği yanlışlıklara da düşüyor” sözüne özne oluyor. Ama yine de doğru aşkı bulmaya çalışıyor.

Eş Süreya

Karısının diktiği gömlek eskiyecek diye giymeyecek kadar naif bir eş Süreya. İyi kötü günler geçirir eşleriyle. Ama hep iyilerini hatırlamak ister. Eşine mektuplarında “Ağzımın tadı” “Hayatımsın” “Yüzüğünden öperim” diye seslenir. Bir de eşlerinde hep anne şefkati aramış. Bu yüzden geceleri üstünü örttüğünü fark ettiği eşine “Annem çok küçükken öldü/Beni öp, sonra doğru beni” diye şiir yazmıştır.

Baba Süreya

İki çocuğu oluyor Süreya'nın. Biri Aysel biri Memo Emrah. Memo Emrah'ı çok seviyor. Eşi bu sevgisi için “Şiirleri gibi severdi” “Yanıdayken bile özlüyordu.” diyor.

Bence Süreya

Döneminin güzel insanlarından. Şiiri ve umudu örnek alınacak kişilerden. Unutulmayacaklardan ve değeri hiç eksilmeyecek olanlardan.

Salih Karakaş

BENİM GELECEĞİM BENİM KARARIM

Benim geleceğim benim kararım olmadı hiç. Bana göre dünya -XXI. yüzyıl dünyası- zaten senin geleceğinin, senin kararın olabileceği bir yer değil. Ama benimki ucundan bile benim kararım olmadı. Hep benden önce önceliği olan şeyler vardı -benim hayatımda benden önemli şeyler, ne tuhaf! Benim pek söz hakkım olmadı. Karşı çıkmaya zaten pek hali olmayan beni fazla zorlayınca, ben de son verdim bu akıntıya karşı yüzen balık halime. Suya kapılıp gitmek daha kolay geldi. Hayatımın benim kontrolümden çıkışını yaz günü bir ağaç gölgesindeymişçesine sakinlikle izledim. Oysa ben tüm gün ders çalışmak istemezdim. Daha iyisi olmak için çabalamak, kendimi bunun için yormak istemezdim. Hiçbir zaman en iyisi olmakta gözüm olmamıştı ki benim. Başarı güzel şeydi elbette. Ben sevdiğim şeylerde başarılı olmak, seyerek çabalamak isterdim. Üstelik sevdiği şeyler için çabalamak insanı yıpratmazdı. Bana göre işte bu yüzyıl insanının sorunu da buydu. Vaktini istemediği şeyler için çalışarak geçirmek, istemediği şeyler yapmak zorunda olmak... Bu yüzdendi herkesin yorgunluğu, daha yirmili yaşlarındaki insanların gözlerindeki ışığın sönme sebebi buydu. Sevmediği işlerde, istemediği şeylerde başarılı olmak zorunda hissetmekti, koskoca metropolde yürürken tek bir tebessüme bile rastlamayışımızın sebebi.

Günaydın dediğim kasiyer cevap vermiyor, gülümsediğim insanlar karşılık vermiyor, şehrimin sokaklarında ruhları yıpranmış insanlar yürüyor; yorgun, solgun, herkesin iki kaşının ortasında gerginlik belirtisi V çizgisi. İnsanlar gerçekten mutsuz. Sevdiği işi yapabilen insan mutsuz olur mu hiç? Tükenmiş insanlar görüyorum; ışığı sönmüş, heyecanını kaybetmiş, kendinin bile koymadığı bir hedef uğruna hayallerinden vazgeçmiş, beni de içine çekmiş, kendine benzetmiş.

Şimdi özür dilerim. Başta kendimden ve hayallerimden... Çalmak istediğim enstrümanlardan, görmek istediğim şehirlerden, gökyüzüne bakarak geçirebileceğim saatlerden... Özür dilerim ikinci dereceden denklem çözerken yitirdiğim hikâyelerimden, karakterlerimden, kafamda dönüp yolunu asla bulamayan diyaloglar ve monologlardan, yarım kalan dizelerimden... En çok da gençliğimden.

Tuana Tepehan

KAZANMAK VE KAYBETMEK

Oyun oynamaya başlayacak yaşa geldiğimiz ondan itibaren öğrendiğimiz ilk şey kazanmak oluyor. Daha dünyayı tanımadan, dünyaya hükmeden şu iki kelime ile tanışıyoruz: “kazanmak ve kaybetmek.”

Okula başlamadan oynadığımız türlü türlü oyunların tek bir amacı var bizim için, o da kazanmak. Sokakta arkadaşlarımızla saklambaç, körebe vb. oyunlar oynarken hep bir kazanan arıyoruz, kazanmak istiyoruz. Çünkü kazanan en iyisi, en mükemmeli, en zekisi... Kazanana tebrikler yağarken, kaybedenlere hep “Olsun bir dahakine sen kazanırsın” deniyor. Neden? Kazanan ne kazandı? Kaybeden ne kaybetti?

Sonra okula başlıyoruz. Bu seferde başarmamız, kazanmamız gereken bir ton sınav çıkıyor karşımıza. Çalışıyoruz, çalışıyoruz, çalışıyoruz... Hayatımızdaki her şeyi bir sınava adayıp, tüm mücadelemizi onu kazanmak için veriyoruz. Herkesin odağındaki tek şey, başarmak ve kazanmak oluyor. Peki ya, sınava hazırlanan o öğrencilerin, sınavı kazanmak için verdiği mücadele süresince kaybettiklerini hangimiz umursuyoruz?

Yaşamayı, yıllarca bir şeyleri kazanmak hırsıyla erteliyoruz ve ne yazık ki bunu fark ettiğimizde, kazanılan onca başarının (!) yanında, kaybettiklerimizi geri getiremiyoruz. Yani kazandık sanırken, kaybediyoruz. Okunacak güzel kitaplar, konuşulacak güzel insanları, tatlı sohbetleri, görülesi yerleri, güzel filmleri, aşkı, huzuru, mutluluğu, zamanla kaybediyoruz. Kendimizi kaybediyoruz, başarma hırsına bürünüp, aslında kim olduğumuzu unutuyoruz.

Tüm dünya kazanmaya çalışırken, kaybediyoruz

Dilara Erdemir

SENİN GELECEĞİN SENİN KARARIN MI?

Bizler hayal kurmayı bilmeyen bir ülkenin çocuklarıyız. Bitmek bilmeyen bir mücadelenin içinde ayakta kalmaya, kendimize bir yer edinmeye çalışıyoruz. Mutlu olmak için ayırabileceğimiz bir dakikamız, acele etmeden geçirebileceğimiz bir saniyemiz yok bizim.

Çok küçük yaşlardan itibaren omuzlarımıza yüklenmiş sorumlularımız var. Bizi sokmaya çalıştıkları kalıplar, olmamızı istedikleri karakterler var.

Hayatımızın en güzel zamanlarını; yeteneklerimizi körelten, bizi ilgi alanlarımızdan uzaklaştıran bir sistemin boyunduruğu altında geçiriyoruz. Hatta bazılarımız kendilerini, yeteneklerini keşfedecek zamana bile sahip olamıyor.

Onlardan istenileni yapamayan -yapmak istemeyen- çocuklar ise başarısız ve yetersiz olduklarını düşünerek büyük bir korku içinde büyüyor.

Kimisi ise gelecek kaygısı içinde -ya iş bulamazsam ya o meslekle geçinemsem, ya sabit bir gelirim olmazsa, kimsenin gözünde de önemli bir yeri yok zaten- hayallerinden, kalbindeki meslekten vazgeçiyor.

Soruyorum size. Kendini gerçekten tanımayan, başarısızlık korkusu ve gelecek kaygısı içinde yaşayan bir insan geleceği hakkında sağlıklı bir karar verebilir mi? Aldığı kararlar onun istekleri ve hayalleri doğrultusunda alınmış olabilir mi?

Hiç sanmıyorum...

Elanur Gümüş

ESKİ BİR FOTOĞRAF

Yıpranmış, uçları kıvrılmış,
Kimi kırıklar edinmiş seneler geçtikçe.
Mazinin güzel hatıralarından
Perperişan bir şey kalmış geriye.

Öyle ya, bir fotoğraf kalıcı değildir.
Zaman elini değdirir ona da.
Lakin bir anı sizi tüm yaşamınızca
Geçmişe esir edebilir.

Hayır, hatıralar toplanmaz fotoğraflarda,
Bir bedestende toplanırlar.
Zira çıkmadığı sürece albüm,
Hatıra düşmez onlar.

Elif Naz Öksüz

BİR PARÇA UYKU

Uyku yarı ölümdür diye mi acaba,
Bir parça uykunun
Gideremediği sıkıntı
Yoktur dünyada.

Hayat ete kemiğe bürünmüştür.
Takip eder insanı ardı sıra.
Bazen korkarsın
Bakamazsın arkana
Ama bir parça uyku çekersen
Görürsün.
Seni takip eden
Sevimli bir kediymiş aslında.

Konstantin

KARANLIK BİR GECE

Gecenin sessiz karanlığına bir bakış attı. Gökteki yıldızlardan sadece birkaç tanesi görünüyordu. Oysa eskiden göğe her baktığında onu milyonlarca yıldız karşıladı. Ailesi ile köye gittiği zamanları hatırladı. Köyde hep çok yıldız olmuştur. O ise sadece 15'e kadar saymayı bilmesine rağmen sürekli yıldızları sayardı. 1,2,3,4,5,6...13,14,15 ve sonra yeniden 1,2,3... Bazen babası ona soğuk espriler yapardı. Ama o sırf babası üzülmeyin diye bu esprilere de gülmüştü. Küçükken "Eti Canga" reklamından çok korktuğunu hatırladı. Hatta o akşam rüyasında babasının bir anda kocaman bir gorile dönüştüğünü de görmüştü. Bu anısını hatırlayınca yüzünde aslında orada olmaması gereken bir gülümseme belirdi. Rüzgar şiddetini arttırmıştı. Küt kestirdiği saçları yanaklarına çarpıyordu. Huylandığını hissetti. Küçükken annesi onu hep gülmekten nefes alamaz duruma getirene kadar gıdıkladı. Gözleri sızladı... Gözyaşlarını hissetti, yumuşak yanaklarından akan gözyaşlarını. Küçükken sessizce ağlamayı da öğrenmişti. Herkes gibi hıçkırarak ağlamıyordu o. Tekrar başını göğe kaldırdı ve bir yıldızın sessizce söndüğünü gördü...

Ezgi Gül

ON İKİYE

Bir dönem boyunca bu gösteriye çalışmışlardı. Yüzlerinden okunuyordu yorgunlukları.

Ama birazdan sahneye çıkacak olmalarının getirdiği heyecan ve sevinç de vardı. Kimisi bir köşede ezberlerini tekrarlıyor, kimisi üstünü başını -üstünü başını dediysem kostümünü yani- düzeltiyor, kimisi saate bakıyor. On ikiye beş varken, artık bana ait köşemde sahneye çıkmayı bekliyordum. On ikiye üç kala sevinç yerini korkuya bırakmıştı. Yardımcı "Son üç kaldı." diye bağırduğunda, besmele ve Fatihalar birbirine karışmıştı. On ikiye iki vardı. Benim rolüm basitti aslında. Tam zamanında sahneye girip ezberden üç sayfalık şiiri, zaman zaman oyuncular için durarak okumak. Ben de korkmuyor değilim aslında. Ya elektrikler giderse, biri repliğini unuttuğunda; hatırlamasını mı beklemeliyim yoksa devam mı etmeliyim. Sorular, sorular... Son iki dakika var. Sahne arkasında bir tek ben kaldım. Bir dakika sonra ben de çıkacağım. Kalp atışlarının hızlanmaya başladı. Herkes sahnede yerini almış. Ben de sahneye çıkınca gösteri başlayacak. Ailem geldi mi acaba. Dedemler de gelmek istiyordu çok. Salon da bayağı kalabalıklmış. Ayakta bile insanlar var. Bu kadar önemli miydi biz çocukların bu yaptığı? Şaşırdım doğrusu. Biraz da mutlu oldum tabi. On ikiye bir vardı. Sıra bende sanırım. İnşallah bir aksilik çıkmaz. Sanırım sahneye çıkıyorum.

Aslanhan

Soğuk bir kış gecesinde bir bankta oturup gökyüzünü izliyordu genç adam. Ay ışığı sokak lambalarının rahatsızlık veren sarı ışığına meydan okuyordu adeta. Gün batıp karanlık çökünce ne kadar yalnız olduğunu daha derinden hissediyordu. Günün bu vakti tüm gerçekler, bir delikanlının babasından yediği sert bir tokat gibi çarpıyordu yüzüne , acı ve bir o kadar da sessiz ... Yalnızlık benliğini öylesine istila etmişti ki bu durumu gölgeleyecek bir başkasını düşleyemiyordu. Artık bütün yolları kendisine çıkıyordu. Ne de doğru demişti şair "yalnızlık insanın kendisine doğru çıkan dik ve meşakkatli bir

BİR VAR

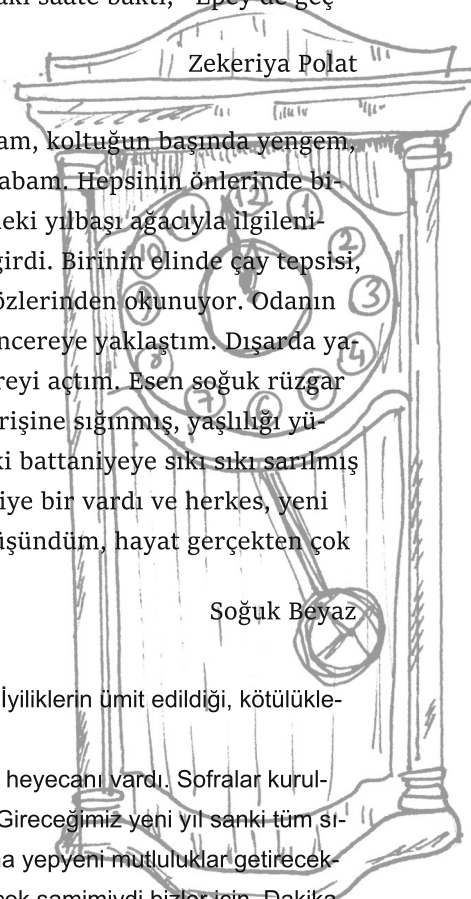
Haldun Taner'e ithafen...

yoldur " diye. Karşısındaki evlerin teker teker sönen lambalarından gitme vaktinin geldiğini anlamıştı. Kendisini bir başka gecenin yalnızlığına taşıyacaktı yeni bir sabah bekliyordu daha. Kolundaki saate baktı, "Epey de geç olmuş." dedi. On ikiye bir var...

Saat on biri geçiyor. Odanın bir ucunda amcam, koltuğun başında yengem, yerde oturan kuzenlerim ve yanımda oturan babam. Hepsinin önlerinde birer tombala kağıdı. Küçük kız kardeşim, köşedeki yılbaşı ağacıyla ilgileniyor. O sırada annem ve büyük yengem odaya girdi. Birinin elinde çay tepsisi, diğerinde kuruyemişler. Mutluluk, herkesin gözlerinden okunuyor. Odanın fazla sıcak olmasından olacak ki bunaldım. Pencereye yaklaştım. Dışarda yağın kar insanın içini ısıtacak cinstendi. Pencereyi açtım. Esen soğuk rüzgar nedeniyle titredim. Gözüm o sırada binanın girişine sığmış, yaşlılığı yüzündeki kırışıklıklardan belli olan ve üstündeki battaniyeye sıkı sıkı sarılmış adama ilişti. Başımı evin içine çevirdim. On ikiye bir vardı ve herkes, yeni yıl heyecanı içinde ondan geriye sayıyordu. Düşündüm, hayat gerçekten çok adaletsiz...

Yeni bir yıl, yeni heyecanlar demektir her zaman. İyiliklerin ümit edildiği, kötülüklerin geri çevrildiği bir mucizedir aslında.

Bundan birkaç yıl önce evimizde büyük bir yılbaşı heyecanı vardı. Sofralar kurulmuş, tombalalar hazırlanmış, sohbet koyulaşmıştı. Gireceğimiz yeni yıl sanki tüm sıkıntılarımızı alıp götürcekti, her birimizin hayatına yepyeni mutluluklar getirecekti gibi davranıyorduk. O gece her şey çok güzel, çok samimiydi bizler için. Dakikaları sayıyorduk umut ettiklerimize kavuşmak için. Annemler kahkahalarla aperatifleri servis ediyor, bizler ise tombalanın büyüüne kapılmış bir biçimde gülüşüyorduk. Nihayet gelmişti o beklenen anlar. 10, 9, 8, 7...2017! Nasıl da mutluyduk hepimiz. He-

yecanla birbirimize sarılıyorduk her şeyden arınmış bir biçimde. Bu benim için ayrı bir mutluluktu. Her şey yoluna girecek, hayatımda en ufak bir pürüz kalmayacaktı çünkü. Tabii ki bunu kutlamalıydık! Hem de sabaha kadar...

Sevinç çığlıklarımızın üzerinden henüz yarım saat geçmemişken, televizyonda haber kanallarındaki yılbaşı eğlenceleri birden yerini son dakika gelişmelerine bıraktı. Yüzümüzdeki o koca gülümsemeler donmuş, hepimiz kalakalmıştık. Bizlerle aynı duyguları hisseden onlarca insan çok ünlü bir gece kulübünde eğlenirken ani bir patlamayla hayatını kaybetmişti. Adeta yıkıldık! O insanların suçu neydi diye düşündüm kendi kendime. Düşünüyorum fakat bulamıyordum. Suçsuz insanları dahi cezalandırmanın normalleştirildiği bu dünyada ben artık hiçbir şeyi bir sebebe bağlayamıyordum. O gece adeta kanım donmuştu.

Ben o yılbaşında anladım ki mesele saat on ikinin gelmesinde, o son bir dakikanın heyecanında değilmiş. O son bir dakikayı geri sayım yaparak geçirmek yaşanacak olan hiçbir şeyin kaderini değiştirmiyormuş. Ve ben o gece asıl şunu anladım ki bize yeni bir yıl değil, yeni bir insanlık lazımmış.

Selin Özay

Talih Sarayı'ndaki tüm gözler Çağrı'nın üstündeydi. Kumarhanenin çok sayıdaki müşterisinin kendisini bakışlarında imrenmeyle, heyecanla ve garazla seyrettiğini hissediyordu. Son kartı çevirip, her şeyi kaybetmesini bekliyorlardı.

Böyle talih evlerinin havasına hep açgözlülük sinmiş olurdu. Fakat bu gece boynuna sanki celladın ilmeğini geçirmişlerdi, şimdi de fark ettirmeden o ilmeği sıkıyorlardı. Kartlar kaygıyla titreşiyor, tehlike uyarısı veriyordu. Peşindeki şeyin ya da kişinin tuzağına düşmemek için artık masadan kalkması gerektiğinin farkındaydı ama karşısında oturan adamın ceplerini son meteliğine kadar boşaltma fırsatı da kaçıramayacağı kadar çekiciydi. Saate baktı ve biraz daha oturmaya karar verdi ancak saat 12 olmadan kalkacaktı.

Servetini köle madencilerin kırbaç yarası dolu sırtlarından kazanmış açgözlü bir tüccar olan rakibine gülümsedi. Adam pahalı bir kürkten ve elle işlenmiş deriden yapılmış pahalı giysiler giyiyordu. Her bir parmağını; çoğu kişinin hayatı boyunca bir arada görebileceği paradan çok daha fazlaya mal olmuş, kanlı altından yüzükler süslüyordu. Tavana asılmış çini tütsülüklerden süzülen hoş kokulu duman, ikisinin arasında korsan hazinesi gibi yığıl-

mış olan paraların, mücevherlerin ve tapuların üstüne çörekleniyordu. Çağrı, tüccara doğru bir baş işareti yaptı.

“Sanırım sıra sizin.”

Tüccar “Sıramın farkındayım, it,” diye terslenirken, Çağrı dövmeli parmaklarını kartların arkasında, sürekli aynı görünmez sarmalı izleyerek gezdiriyordu. “O şatafatlı el hareketleriyle dikkatimi dağıtıp bana yanlış bir karar verdirebileceğini de sanma sakın.”

Çağrı “Dikkatinizi neden dağıtayım efendim,” dedi. Her hareketinden abartısız bir kendine güven okunuyordu. “Bu çeşit alçakça hareketlere tenezzül etmeyi şahsiyetime hakaret sayarım.”

“Öyle mi? O zaman neden sürekli sağı solu kolluyorsun?” dedi tüccar. “Bana bak, ben yedi düvelle pazarlık yapmış adamım. Köşeye sıkışmış insanı bir bakışta tanırım.”

Çağrı sinsice gülümsedi. Kartları bir elinden öbürüne geçirip, geniş kenarlı şapkasını sahne sanatçılarında yaraşır bir hareketle çıkardı.

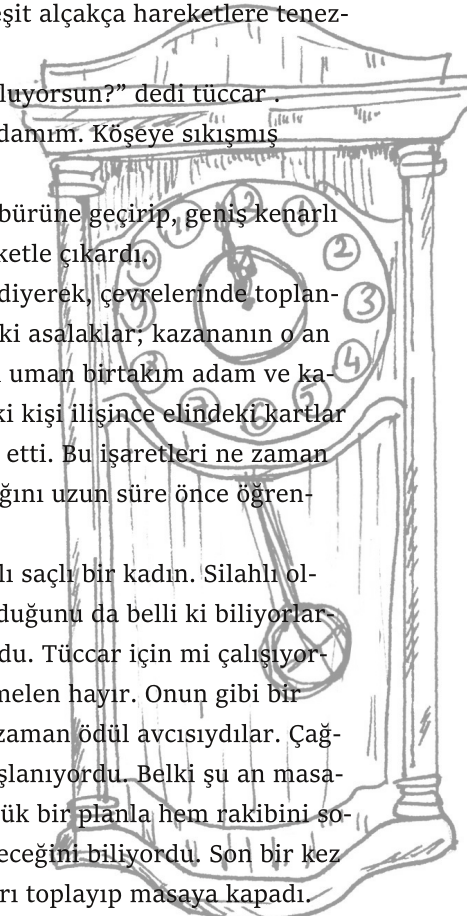
“Gözünüzün keskin olduğu aşikâr beyefendi,” diyerek, çevrelerinde toplanmış olan kalabalığı gözden geçirdi. Her zamanki asalaklar; kazananın o an yanında duranlara karşı cömert davranacağını uman birtakım adam ve kadınlar vardı. Bu kalabalığın arasında gözüne iki kişi ilişince elindeki kartlar titremeye başladı ve ağzına ekşi bir tat hücum etti. Bu işaretleri ne zaman alsın, kısa süre içinde ortalığın çok fena karıştığını uzun süre önce öğrenmişti.

Oradaydılar. Göz bantlı bir adamla, alev kızılı saçlı bir kadın. Silahlı oldukları neredeyse kesindi, ne kadar kaypak olduğunu da belli ki biliyorlardı. Onları tanıyor muydu? Herhalde tanıyordu. Tüccar için mi çalışıyorlardı, onun mallarını mı koruyorlardı? Muhtemelen hayır. Onun gibi bir adam, yanında koruma getirse belli ederdi. O zaman ödül avcısıydılar. Çağrı'nın elindeki kartlar gitgide daha da çok telaşlanıyordu. Belki şu an masadan kalkmalıydı ama kolayı seçmeyecekti. Küçük bir planla hem rakibini soyabileceğini hem de buradan sağ salım çıkabileceğini biliyordu. Son bir kez saate baktı. Saat iyice 12'ye yaklaşmıştı Kartları toplayıp masaya kapadı.

Tüccar, herkesi kendinden aşağı gördüğünü belli eden sesiyle

“Kaybettiğini şimdiden bildiğin yüzünden anlaşılıyor,” dedi.

Çağrı, kartları yine eline alıp yelpaze şeklinde yaydı. Avcıların yavaş

yavaş yaklaşmasını gözlerken “O zaman gelin oyuna biraz tat katalım beyefendi,” diye karşılık verdi. “Bahsi ikiye katlamaya var mısınız?”

“Senden o kadar para çıkar mı?” diye sordu tüccar şüpheyle.

Çağrı, gözlerini tüccarın gözlerine dikip uzun pardösüsünün derin cebinden ağır mı ağır bir para kesesi çıkararak “Pek tabii,” dedi. “Ya sizden?”

Tüccar dudaklarını yalayıp parmaklarını şaklattı. Arkasında duran uşak, tüccara aynı ağırlıkta bir para kesesi uzattı. İçinden akan altınlar masanın ortasına yığılınca, Talih Sarayı’nın müşterilerinden hayret sesleri yükseldi. Bu masada birikenden daha az para uğruna koca savaşılar çıkmıştı.

“Önce sen aç,” dedi tüccar.

“Daima,” diye onayladı Çağrı. Her şey plana uygun ilerlemişti, saat tam 12’ye 1 vardı Çağrı kartlarını açarken, tam o anda ödül avcıları harekete geçti.

Gözü bantlı adam elindeki yakalama tasmaıyla ona doğru atıldı. Kadın adını haykırırken birbirinin eşi olan tabancalarını çekti.

Çağrı masanın altına bir tekme yapıştırdı. Masa üstündeki paraları, kartları ve kâğıtları saçarak havda taklalar attı. Tabancalar kulakları sağır eden gümbürtülerle ateşlendi, masada yumruk büyüklüğünde delikler açıldı. Yakalama tasmaı çat edip kapandı; ama toz duman yatışıp çığlıklar sustuğunda, Çağrı ortada yoktu.

Suratı öfkeden karışan tüccar ayağa fırladı. Masanın kırık parçalarına bakınca yüzü kireç gibi oldu.

Para nerede?” diye bağırdı. “PARAM nerede?”

Talih Sarayı’nın zeminine açık olarak düşmüş olan beş kart, hâlâ hafif hafif kimıldiyordu.

O eli kazanan beş kart, onlardı.

Kemal Soyaltun

“Kayıtlara geçsin, 11.59’da ölmüştür.”

Kadın suskun, eşini izliyor. Hareketlenme bekliyor gibi. Geride bıraktığı çocuklar: biri olan biteni anlamıyor, biri hıçkırıklara boğulmuş, diğeri güçlü durmaya çalışıyor. Kadında da eşinde de bir hareketlenme yok hala.

Bir kasabada yaşarlardı eskiden, hastane yuvalara olmadan önce. Durumları pek yoktu ama mutlulardı. “Tek derdimiz geçim derdi olsun, şükür.” diyorlardı hep. Amansız bir hastalığa kapıldı evin direği. Eriyip gidiyordu günden

güne. Damarlarındaki kan yavaş yavaş çekiliyordu. Bir süre sonra hastaneye yatırmak zorunda kaldılar onu. Ellerinde iki kuruş, ne kadar idare edebilirlerdi ki? Kadın kimsesizdi, kimseden yardım isteyemiyordu. Yatılı kalabildi bir süre, ama tedavilere cevap vermiyordu. Uyutuluyordu artık. Gözlerinin önünde ölüm denen o illete yürüyordu. Kadın anlıyordu artık, gitmeye hazırlanıyordu eşi. Kadının kafasında yaptığı hesaba göre azalıyordu para. Adamdan hala cevap yok, hesaba göre para bitince... fişi çektiler.

Saat 12.00, yeni bir gün. Bugünün diğer günlerden tek farkı bir kişinin ölümüne yürümesi.

1632'nin soğuk bir şubat sabahında Saatlere Fısıldayan Adam Rıdvan J. işine gidiyordu. Ona bu adı vermişlerdi çünkü o her bozuk saati kolayca tamir edebiliyordu. Hatta bozulmalarıyla ünlü Perc des Princes Saat Kulesi'nin saatini bile kolayca tamir edebiliyordu. Rıdvan J.'nin paraya ihtiyacı vardı ve o ihtiyacı olan parayı bir türlü bulamıyordu.

Rıdvan J. son çare olarak parayı herkesin korkulu rüyası Paris yeraltı dünyasının baronu Aboubakar'dan istemekte buldu. Aboubakar ona bu parayı iki ay sonra faiziyle birlikte geri ödeme şartıyla verdi. İki ay geçmişti ama Rıdvan J. borcunu ödeyememişti. Bu yüzden Aboubakar, adamlarına Rıdvan J.'yi öldürme emrini verdi ama Aboubakar'ın adamları Rıdvan J.'yi öldüremediği gibi üstüne Rıdvan J.'nin saatleri tamir ettiği meşhur aletiyle öldürüldü. Bu duruma çok sinirlenen Aboubakar, Rıdvan J.'yi kendisi öldürmeye karar verdi. 2 Mart akşamı bu planını uygulamaya koydu. Rıdvan J.'yi saat kulesinin önünde kısırdıktan sonra onu saat kulesinin tepesine çıkarıp onu oracıkta öldürüverdi.

Onu öldürdükten sonra cesedi de saatin yelkovanına astı. Hesabına göre zamanın geçmesiyle yelkovan aşağı doğru inecek ve ceset saat kulesinden aşağı düşecekti. Bunu görmek isteyen Aboubakar aşağı indi ve saate baktı. Fakat saat ilerlemiyor ceset orada asılı duruyordu. Sonra kendi saatine baktı ve kendi saatinin de aynı kuleninki gibi on ikiye bir var iken durduğunu fark etti. Ama yukarı çıkıp da cesedi aşağı atmak yerine çekip gitti. İşin ilginç tarafı, bu olay yaşandıktan sonra Paris'teki bütün saatler on ikiye bir var iken durdu. Sanki saatler Rıdvan J.'nin ölümüne ağlıyordu.

Orfe

Tam altı ay oldu. On ikiye bir vardı bu eve geldiğimde. Hava yağmurluydu ve soğuktu. Bu havalar uçmak için değil, pencereden sokakları izlemek i- çindi. İnsanlar da bu havalarda evlerine çekilirlerdi. Şemsiyelere kalırdı or- talık. Uçarları benimle.

Bir pencereden girdim de kurtardım kendimi o soğuktan. Ve bir kadının omzuna kondum. Önce bir korku, sonra bir telaş, en sonunda mutluluk ve heyecan. Ev ahalisi toplandı odaya. Hepsinin yüzü gülüyor, bana ilgi göste- riyorlardı. Ben de onların ilgisine karşılık gösteriyordum kendimce.

Onlar işi olurdu bazen. Bu soğukta dışarı çıkarlardı. Ben ise onları bekler, yuvamızı korurdum. Mahsustan zili çalarlardı. Cickikleyerek onları bekler- dim. Yine bir heyecan, yine bir mutluluk.

Sonra bir gün ellerinde bir kafes ile geldiler eve. Şaşırdım, korktum. Ar- tık yuvam bu kafesti. Gitgide daralıyordu. Eskisi kadar sık uçamayacağımı da anlamıştım.

Ve artık yağmur yağmıyordu. Güneş, perdelerin arasından pırıl pırıl ay- dınlatıyordu odayı.

Tam altı ay oldu. On ikiye bir var şimdi. Kuş sesleri geliyor.

Kanatlarımı açtım. Uçtum. Ve bir kadının omzuna kondum. Önce bir korku, sonra telaş, en sonunda mutluluk. Tekrar uçtum. Pencereden çıkıp göğe yükseldim. Bir kuş sürüsünün peşine takıldım.

Saat hala on ikiye bir var.

Elif Melike Melek

Kafamı koyduğum cama yapışan kar tanesin, erimeden son bir defa daha baktım, odağımı değiştirdim ardından. Etraf karla oynayanlarla dolu. Gülüşü- yor çoğu. Bir anne ve kızı kar yağdığından olsa gerek fazla heyecanlı ve mut- lu görünüyorlar. Onların bu mutlulukları fazla geldi bana, kalbimin ezildiği- ni hissettim. Bu nedenle bıraktım camı, boş bulduğum ilk koltuğa geçtim.

Uzun bir süre boş boş etrafıma bakındıktan sonra burada zaman diye bir kavramın gerçekten de olmadığını fark ettim. İçim yalnızca sıkıntı ve çaresizlikle doluyken seni ve sana ait olan her şeyi özlemek dışında elimden bir şey gelmiyor. Biliyorum beni hiç sevmediğini ve her şeyin sorumlusu ol- arak gördüğünü. Bir bakıma haklısın. Hayata geldiğim ilk andan beri sana ve babama sürekli sıkıntı çıkarıyorum. Bu yüzden yaşadığım her şeyi sonuna kadar hak ediyorum. Sen hep kazanan, her daim parlayan ve sevilen oldun.

Ben ise tam tersi. Oradan buraya itilip durdum şu yaşıma kadar fakat bundan hiçbir zaman şikayetçi olmadım. Bundan sonra olacağımı da sanmıyorum. İstedğim tek şey bir an önce uyanıp o mükemmel hayatına geri dönmek. Her şeyi başardığın gibi bunu da başaracağından fazlasıyla eminim.

Daha fazla düşünüp kendimi kaybetmemek adına oturduğum yerden kalkıp yattığı yere gittim. Orada yoktu. Kalbim içimdeki korkuyla hızlıca çarpmaya başladı. Koştu, nereye gittiğimi bilmiyordum. Babamı gördüm. Yere çökmüştü. "O gitti" dedi. Gitmişti. İlk defa kaybetmişti. Gitmişti, tam on ikiye bir kala. Ben de çöktüm babamın yanına. Gerisi boşluk...

Çağla Kaya

Uzaniyorum yatağında. Ellerim başımın altında, ayaklarım sobanın yanında. Düşünüyorum, düşündükçe hissizleşiyorum, hissizleştikçe düşünüyorum. Babamı kaybedeli neredeyse bir hafta olacak. Sahi ya kaç gün olacak? Biraz doğrulup duvara bakıyorum. Aldığım nefes gibi soğuk, bakışlarımdaki boşluk gibi donuk saate. Sanki her ilerledikçe kafamın içine bir balyozla vuruyorlarmışçasına. On ikiye bir var. Bir dakika sonra yedi gün olacak. Garip çok garip.

Bir dakika sonra yeni bir gün başlayacak. Sanki hiç yaşanmamış gibi bugün, tarihin tozlu rafları arasına girecek. Kimisi yeni yaşını kutlayacak, kimisinin dört gözle beklediği bebeği nihayet dünyaya merhaba dermişcesine gözlerini açacak. Kimisi monotonlaşmış hayatını sürdürecektir, kimisi için de dünyadaki son günü olacak. Kimisine sevinç, kimisine keder. Ama hepsinin ortak dediği bir şey var "Yarın bambaşka bir ben olacağım." Yarın, yarın, yarın...

Birkaç gün sonra yılbaşı gelecek. Bu sefer herkes "Bu sene bambaşka bir ben olacağım." diyecek. Onlar için on ikiden önceki bir önemsiz. On iki. Yeni bir günün başladığı, yeni bir sayfanın açıldığı o on iki. Asla tertemiz değildir. Aradan ne kadar zaman geçerse geçsin geçmişin seninle gelir. Her sayfa önceki sayfaların izini taşır. Ne kadar silersen sil ya izi kalır ya yırtılır. Marifet, o izleri sanata dökmektir. Dün döktüğün mürekkep arkasına geçmez mi sanırsın? Gerçi bir dakikanın önemini bilmeyenlerden ne beklersin? Tıpkı benim yaptığım gibi.

Irmak Kafalı

31 Aralık, yılbaşı gecesi. Yeni yılın başlamasına tam dört saat var. Evi süsledim: küçük bir yılbaşı ağacı, kırmızı ve gümüş renkli oyuncakları aldım, duvarlara ve pencereye renkli-renkli led ışıkları astım, birkaç tane güzel kokan mum yaktım. Sevdiğim yemekleri yaptım ve yeni elbisemi giydim.

Süslenen odama bakarken, çocukluğumu hatırladım. Annem ile yemek yapardık, babamı beklerdik. Kardeşimle yeni elbiselerimizi giyip, şiir okurduk. Babam, Noel baba gibi, hepimize hediye getirirdi. Annem için her zaman özel bir şey alıyordu, bana ve kardeşime çikolata ve peluş oyuncak getirirdi. Hep beraber fotoğraf çektirirdik, yemek yerdik. Her sene on ikiye bir kala dilek tutardık ve sene boyunca dileklerimizden gerçekleşmesini beklerdik. Artık ailemden uzağım, artık çocuk da değilim.

Üç senedir yılbaşım ailemden ayrı geçiyor. İlk yılbaşımı arkadaşlarımla geçirdim, bir sonraki sevgilimle, bu sene ise tek başımayım. Üç sene boyunca hayatımda her şey değişti.

Hayatımı istediğim gibi yaşadım, istediğim yere taşındım, sevdiğim işte çalıştım. Merak ettiğim yerlere gittim ve yapmak istediklerimi yaptım. Tüm çocukluk hayallerimi gerçekleştirdim. Yeni insanlarla tanıştım, fakat eski arkadaşlarımı unuttum. Ailemden uzaklaştım. Kimse çikolata ve peluş oyuncak getirmiyordu, yılbaşı geceleri de eğlenceli gelmiyordu artık.

Üç sene boyunca mutlu oldum, kırıldım, sevdiğim ve güvendiğim kişiler tarafından terk edildim, beni sevenleri terk ettim... Birçok arkadaşım varken, kendimi yalnız hissettim. Canım acıdı. Ne dilek tutuyordum, ne de geleceğimi düşünüyordum.

Yavaşça düşen kar tanelerine bakıp, daldığımı fark ettim. Saate baktım. Bu saatte annemle masayı hazırlardık, kardeşim de birazdan: "Geliyor! Geliyor!" diye bağırıp, yanımıza koşardı. Birkaç dakika sonra babam içeri girip, bize sarılırdı. Çerçeveye duran ve çok değerli olan fotoğraflara baktım. Hepimiz çok mutluyduk. Elimde peluş ayı, kardeşim çikolata yiyor, arkamızda da büyük yılbaşı ağacı.

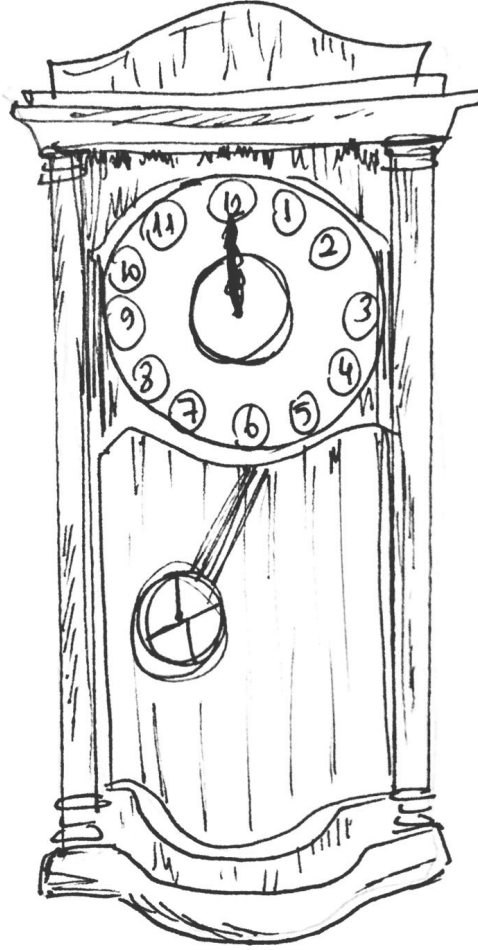
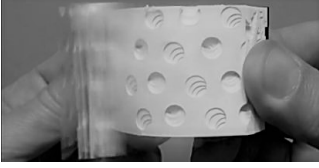
Hiç düşünmeden telefonumu aldım, annemi aradım. Yılbaşımı kutladım, biraz konuştuk. Sonra babamla konuştum, kardeşim de oradaydı "Çikolataların seni bekliyor" dedi. Onları özlediğimi söyledim ve tatiller bitmeden gideceğime söz verdim.

Telefonumu kapattım, gözyaşlarımı silip, saate baktım.

On ikiye bir var, dilek tutma zamanı.

Malika Durduyyeva

Şş sen! Evet, evet oradaki! 'On
İkiye Bir Var' başlığında itibaren
sayfaları hızlıca çevir! Bence
beğeneceksin! ;)

Uçmak için kuş olmak gerekmiyor,
küçük sevinçler olsun yeter.

-Cemal Süreya